

«Асқар» кәсіби даму орталығы» ЖШС

ЖОБА

**«Инклюзивті білім беру негіздері:
теориядан практикаға дейін»**

жалпы және қосымша білім беру педагогтері,
мектепке дейінгі ұйымдардың тәрбиешілері,
тьюторлар, дефектологтар, логопедтер, психологтар,
әдіскерлер және әкімшілік қызметкерлер үшін біліктілікті арттыру курсы
БІЛІМ БЕРУ БАҒДАРЛАМАСЫ

Темиртау, 2025

МАЗМҰНЫ

1 бөлім	Жалпы ережелер	3
2 бөлім	Глоссарий	4
3 бөлім	Бағдарламаның тақырыптары	5
4 бөлім	Бағдарламаның мақсаттары, міндеттері және күтілетін нәтижелері	8
5 бөлім	Бағдарламаның құрылымы мен мазмұны	9
6 бөлім	Оқу процесін ұйымдастыру	18
7 бөлім	Бағдарламаны оқу-әдістемелік қамтамасыз ету	19
8 бөлім	Оқыту нәтижелерін бағалау	19
9 бөлім	Курстан кейінгі сүйемелдеу	20
10 бөлім	Негізгі және қосымша әдебиеттер тізімі	21
1 Қосымша	Қорытынды жұмыстарды бағалау критерийлері	24

1 бөлім. Жалпы ережелер

«Инклюзивті білім беру негіздері: теориядан практикаға дейін» біліктілікті арттыру курсының білім беру бағдарламасы (бұдан әрі-Бағдарлама) Педагогтердің біліктілігін арттыру курстарының білім беру бағдарламаларын әзірлеу, келісу және бекіту қағидалары туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2020 жылғы 04 мамырдағы №175 бұйрығының талаптарына сәйкес әзірленді. Бағдарламаның мазмұны білім беру саласындағы қолданыстағы нормативтік-құқықтық актілерге сәйкестендірілді және инклюзивті оқытуды енгізу жағдайында педагог қызметкерлердің кәсіби құзыреттілігін арттыруға бағытталған.

Бағдарлама педагогтерде инклюзивті білім берудің философиясы мен қағидастарын тұтас түсінуді қалыптастыруға, ерекше білім беру қажеттіліктері бар білім алушылармен жұмыс істеудің практикалық дағдыларын дамытуға, сондай-ақ сапалы білімге тең қол жеткізуді қамтамасыз ететін тиімді педагогикалық стратегияларды игеруге бағытталған. Оқыту барысында тыңдаушылар инклюзивті білім берудің нормативтік-құқықтық базасын, ЕББҚ бар білім алушылардың әртүрлі санаттарының психологиялық-педагогикалық ерекшеліктерін, білім беру бағдарламаларын бейімдеу және түрлендіру әдістерін, сондай-ақ инклюзивті ортада білім алушыларды сүйемелдеудің заманауи технологияларын зерделейді.

Бағдарлама теориялық дайындық пен тәжірибеге бағытталған оқытуды, соның ішінде кейстерді талдауды, педагогикалық жағдайларды модельдеуді, жеке білім беру бағыты мен бейімделген тапсырмаларды әзірлеуді қамтиды. Бұл педагогтардың инклюзивті білім беру процесін ұйымдастыруға кәсіби дайындығын қалыптастыруға, білім алушылардың алуан түрлілігіне толерантты және құндылық қатынасын дамытуға, сондай-ақ балалармен, ата-аналармен және сүйемелдеу мамандарымен педагогикалық өзара әрекеттесу сапасын арттыруға ықпал етеді.

Бағдарламаның өзектілігі Қазақстан Республикасының Білім беру жүйесінде инклюзивті білім берудің дамуымен және олардың жеке ерекшеліктері мен білім беру қажеттіліктеріне қарамастан барлық білім алушылар үшін тең білім беру мүмкіндіктерін қамтамасыз ету қажеттілігімен байланысты. Бірлескен оқыту тәжірибесін кеңейту мақсатында педагог қызметкерлер инклюзивті ортада тиімді жұмыс істеу үшін қажетті арнайы білімдердің, әдістемелер мен құралдардың жетіспеушілігіне тап болады. Бұл педагогтердің кәсіби құзыреттілігін, сенімділігін және білім алушылардың әртүрлі контингентімен жұмыс істеуге дайындығын арттыруға бағытталған жүйелі және мақсатты дайындықты талап етеді.

Бағдарлама Қазақстан Республикасының мемлекеттік білім беру саясатының негізгі бағыттарын іске асырумен тікелей байланысты және мыналарға бағдарланған:

* «Білім беру» ұлттық жобасының және оқытудың қолжетімділігі мен

сапасын арттыруға бағытталған білім беруді дамытудың мемлекеттік бағдарламаларының міндеттерін орындау;

* әрбір азаматтың білім алу құқығына кепілдік беретін Қазақстан Республикасы Конституциясының және «Білім туралы» Қазақстан Республикасы Заңының ережелерін іске асыру;

* Мүгедектердің құқықтары туралы БҰҰ Конвенциясының ережелерімен қоса, Қазақстан Республикасының халықаралық міндеттемелеріне сәйкес инклюзивті білім беру ортасын дамыту;

* педагог қызметкерлердің біліктілігін арттыру арқылы білім беру жүйесінің кадрлық әлеуетін нығайту.

Бағдарлама білім беруді дамытудың **заманауи халықаралық тенденцияларын** ескереді, олардың ішінде:

* ерекше білім беру қажеттіліктері бар білім алушыларды интеграциялау моделінен толыққанды инклюзияға көшу;

* оқытуды дараландыруға және әрбір білім алушының білім беру қажеттіліктерін есепке алуға бағдарлану;

* әмбебап оқыту үлгісі қағидаттарын енгізу (Universal Design for Learning – UDL);

* педагогтардың, психологтардың, дефектологтардың және әлеуметтік мамандардың пәнаралық өзара әрекеттесуін дамыту;

* педагогтердің біліктілігін арттыруды инклюзивті тәсілді табысты іске асырудың негізгі шарты ретінде тану.

Осылайша, бағдарламаны іске асыру білім беру жүйесінің заманауи синтегеуріндеріне жауап береді, кәсіби құзыретті педагогтарды қалыптастыруға ықпал етеді және барлық білім алушылар үшін инклюзивті, қолжетімді және сапалы білім беруді тиімді ұйымдастыруға жағдай жасайды.

2 бөлім. Глоссарий

АКТ (ақпараттық-коммуникациялық технологиялар) - оқытуда қолданылатын электрондық құралдар мен цифрлық ресурстар.

АСБ (аутизм спектрінің бұзылуы) – қарым-қатынас пен әлеуметтенудегі қиындықтармен сипатталатын даму бұзылуы.

Ассистивті технологиялар - ЕББҚ бар балаларға білім беру процесіне қатысуға көмектесетін техникалық құралдар (мысалы, экранды оқу құралдары, тактильді панельдер).

Әмбебап оқытуды үлгісі (ӘОҰ) – бейімделудің қажеттілігінсіз білім алушылардың барлық санаттары үшін қолжетімді сабақтар құру.

Бейімделген бағдарлама - ЕББҚ бар білім алушының мүмкіндіктері мен қажеттіліктеріне қарай өзгертілген оқу жоспары.

ЕББҚ (ерекше білім беру қажеттіліктері) – физикалық, психикалық, сенсорлық немесе мінез-құлық бұзылыстарына байланысты арнайы жағдайларға, оқу бағдарламалары мен әдістеріне қажеттілік.

Жеке білім беру бағыты (ЖББ) – белгілі бір баланың қабілеттерін, даму деңгейін және қажеттіліктерін ескере отырып оқыту жоспары.

Жиынтық бағалау - оқу кезеңінде білім алушының білімі мен іскерлігін қорытынды бағалау.

ЗТГБ - зейін тапшылығының және гиперактивтіліктің бұзылуы, импульсивтілікпен, шоғырлану қиындықтарымен, гиперактивтілікпен сипатталады.

Инклюзивті білім беру - барлығына, соның ішінде ЕББҚ бар балаларға сапалы білім алуға қол жеткізуді қамтамасыз ететін оқыту жүйесі.

Инклюзивті мәдениет - барлық білім алушыларды құрметтеу мен қолдауды қамтамасыз ететін ұжымдағы құндылықтар мен қатынастар жүйесі.

Инклюзия принциптері - тең мүмкіндіктер, кемсітпеу, қатысу, қолжетімділік, айырмашылықтарды құрметтеу.

Нормативтік-құқықтық база - ЕББҚ бар балалардың құқықтарын реттейтін заңнамалық және заңға тәуелді актілер (ҚР Конституциясы, «Білім туралы» Заң, мүгедектердің құқықтары туралы БҰҰ конвенциясы және т.б.).

Отбасымен серіктестік – мектеп пен ата-аналардың ЖББ-ны іске асыру және баланы қолдау бойынша бірлескен жұмысы.

ПДК (психикалық дамудың кешігуі) - оқытудың арнайы жағдайларын талап ететін дамудың уақытша артта қалуы.

Позитивті мотивация - баланың қызығушылыққа, табысқа, тануға негізделген оқуға деген ұмтылысы.

Психологиялық-педагогикалық сипаттама - мүмкіндігі шектеулі балалардың даму ерекшеліктерін, мінез-құлқын және ақпаратты қабылдауын сипаттау.

Психологиялық-педагогикалық сүйемелдеу - табысты әлеуметтену және оқыту үшін ЕББҚ бар білім алушыларды жүйелі қолдау көрсету.

Сараланған тәсіл – білім деңгейіндегі, жұмыс қарқынындағы және оқушылардың қажеттіліктеріндегі айырмашылықтарды ескере отырып оқыту.

Топтық тәсіл - ЕББҚ бар баланы сүйемелдеу бойынша мамандардың (педагогтар, психологтар, логопедтер және т.б.) бірлескен жұмысы.

Формативті бағалау - нормамен салыстырусыз прогресті бақылау үшін оқу процесінде бағалау.

3 бөлім. Бағдарламаның тақырыптары

Бағдарламаның жаңашылдық дәрежесі:

Бағдарлама жоғары өзектілігімен және практикалық маңыздылығымен ерекшеленеді, өйткені ол инклюзивті білім берудің теориялық негіздерін ашуға ғана емес, сонымен қатар педагогтердің инклюзия жағдайында білім беру процесін ұйымдастырудың тұрақты практикалық дағдыларын қалыптастыруға бағытталған. Бағдарлама ерекше білім беру қажеттіліктері бар білім алушыларды оқыту мен тәрбиелеудің заманауи тәсілдерін қамтиды және

күнделікті білім беру практикасына тиімді педагогикалық шешімдерді енгізуге бағытталған.

Бағдарлама шеңберінде оқытуды даралау және саралау, бейімделген және жеке білім беру бағдарламаларын әзірлеу және іске асыру, сондай-ақ білім берудің қолжетімділігін арттыруға ықпал ететін заманауи әдістемелерді, технологияларды және цифрлық құралдарды пайдалану мәселелеріне ерекше назар аударылады. Педагогтердің психологтармен, дефектологтармен, ПМПК мамандарымен, педагог ассистенттерімен және білім алушылардың ата-аналарымен (заңды өкілдерімен) өзара әрекеттесуімен қатар, пәнаралық топта жұмыс істеу дағдыларын қалыптастыру маңызды орын алады.

Бағдарламаның тақырыбы әр білім алушының әртүрлілігін, тең мүмкіндіктерін, толеранттылығын және педагогикалық қолдауын құрметтеу қағидаттарына негізделген білім беру ұйымында инклюзивті мәдениетті қалыптастыруға және дамытуға бағытталған. Бағдарлама ЕББҚ бар балаларды білім беру процесіне ресми түрде қосудан барлық білім алушылардың оқу сапасын, әлеуметтік бейімделуін және табысты әлеуметтенуін қамтамасыз ететін тұтас және тұрақты инклюзивті білім беру ортасын құруға заманауи көшуді қамтиды.

Бұдан басқа, бағдарлама шеңберінде стигматизация мен кемсітушіліктің алдын алу, психологиялық қауіпсіз білім беру ортасын құру, сондай-ақ инклюзия жағдайында жұмыс істеу кезінде педагогтердің кәсіби рефлексиясын дамыту мәселелері қаралады.

Аналогтардың болуын/болмауын талдау

Педагог қызметкерлердің біліктілігін арттырудың қолданыстағы бағдарламаларына жүргізілген талдау бүгінгі таңда білім беру жүйесінде инклюзивті білім беру мәселелеріне арналған жеке курстар, семинарлар мен тақырыптық модульдер ұсынылғанын көрсетеді. Алайда, олардың көпшілігі фрагментті және инклюзивті тәсілді практикалық іске асыруға педагогтердің кешенді дайындығын қамтамасыз етпейді.

Атап айтқанда, қолданыстағы бағдарламалар әдетте:

- инклюзияның нормативтік-құқықтық және теориялық аспектілерін оларды іске асырудың практикалық тетіктерін тереңдетіп пысықтамай қарастырумен шектеледі;
- әр түрлі ЕББҚ бар білім алушыларды педагогикалық қолдаудың қадамдық алгоритмдерін қарастырмайды;
- бейімделген білім беру бағдарламалары мен жеке білім беру бағыттарын әзірлеу және іске асыру мәселелерін жеткілікті қамтымайды;
- заманауи цифрлық білім беру ресурстары мен қашықтықтан және аралас білім алушыларды қолдау құралдарын пайдалануды сирек қамтиды;
- педагогтердің ПМПК-мен, сүйемелдеу мамандарымен және ата-аналармен жүйелі пәнаралық өзара әрекеттесу бағдарланбаған.

Қолданыстағы аналогтардан айырмашылығы, бұл бағдарлама жан-жақты және тәжірибеге бағытталған сипатқа ие, педагогтың кәсіби дайындығының толық циклін қамтиды-нормативтік талаптар мен әдіснамалық негіздерді түсінуден бастап нақты педагогикалық технологиялар мен құралдарды білім беру практикасында қолдануға дейін қарастырады. Бағдарлама тыңдаушыларға құрылымдық жұмыс үлгілерін, практикалық жағдайларды, әрекеттестік алгоритмдерін және білім беру ұйымдарының қызметіне тікелей енгізілуі мүмкін құралдарды ұсынады.

Осылайша, бағдарлама инклюзивті білім беру бойынша жүйелік және қолданбалы курстардың анықталған тапшылығын толтырады және инклюзивті және қолжетімді білім беру саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыруға педагог кадрларды даярлау үшін тиімді тірек платформа бола алады.

Бағдарламаның оқу - тақырыптық жоспары

№	Сабақтың тақырыбы	Теориялық сабақтар	Практикалық жұмыс	Өзіндік жұмыс	Барлығы
1	2	3	4	5	6
Модуль 1. Инклюзивті білімге кіріспе					
1.1	Инклюзивті білім берудің негізгі ұғымдары мен принциптері	2	-	2	4
1.2	ҚР-дағы инклюзияның нормативтік-құқықтық базасы және халықаралық тәжірибе	2	-	2	4
1.3	Ерекше білім беру қажеттіліктері бар білім алушылардың санаттары (ЕББҚ)	2	2	-	4
Барлығы:		12			
Модуль 2. ЕББҚ бар балалардың психологиялық-педагогикалық ерекшеліктері					
2.1	Көру, есту, тірек-қимыл аппараты бұзылған балалардың психологиялық-педагогикалық сипаттамасы	2	2	2	6
2.2	АСБ, ПДК, зияткерлік кемістігі, ЗТГБ бар балалардың ерекшеліктері	2	2	2	6
2.3	Позитивті мотивация мен мінез-құлықты қалыптастыру тәсілдері	2	2	2	6
Барлығы:		18			
Модуль 3. Білім беру процесін бейімдеу					
3.1	Жеке білім беру бағытын: әзірлеу және іске	2	2	2	6

	асыру				
3.2	Оқу бағдарламалары мен материалдарын бейімдеу	2	2	2	6
3.3	ЕББҚ-мен білім алушылардың жетістіктерін бағалау	2	2	2	6
Барлығы:		18			
Модуль 4. Инклюзивті білім берудің заманауи әдістері мен технологиялары					
4.1	Дифференциалды тәсіл және әмбебап оқыту үлгісі	2	2	2	6
4.2	ЕББҚ бар балалармен жұмыс істеудегі интерактивті технологиялар және АКТ	2	2	2	6
4.3	Сандық ресурстар мен көмекші технологияларды пайдалану	2	2	2	6
Барлығы:		18			
Модуль 5. Пәнаралық өзара әрекеттесу және қолдау					
5.1	Сүйемелдеудің топтық моделі: педагог, психолог, логопед, ассистент	2	2	-	4
5.2	ЕББҚ бар балалардың ата-аналарымен жұмыс: кеңес беру, серіктестік	2	-	-	2
5.3	Мектепте инклюзивті мәдениетті қалыптастыру және педагогтерді қолдау	2	-	2	4
5.4	Қорытынды тестілеу. Жобаларды қорғау	-	4	-	4
Барлығы:		14			
Қорытынды:		80			

4 бөлім. Бағдарламаның мақсаты, міндеттері және күтілетін нәтижелері

Бағдарламаның мақсаты: Заманауи талаптарды, халықаралық стандарттарды және білім беру ортасының ерекшеліктерін ескере отырып, педагогтерде инклюзивті білім беруді іске асыру үшін қажетті құзыреттерді қалыптастыру.

Бағдарламаның міндеттері:

1. Педагогтерді инклюзивті білім берудің нормативтік-құқықтық базасымен таныстыру.
2. Ерекше білім беру қажеттіліктері бар балаларды дамыту және оқыту ерекшеліктері туралы түсінік қалыптастыру.
3. Оқу материалы мен білім беру ортасын бейімдеу дағдыларын дамыту.
4. Педагогикалық қолдау, саралау және даралау әдістерін қолдануға үйрету.

5. Мамандар тобында өзара әрекеттесуді үйрету (ПМПК, психолог, ата-ана, ассистент).

6. Инклюзивті тәжірибеде қолданылатын сандық ресурстар мен құралдармен таныстыру

Оқытудың күтілетін нәтижелері:

Бағдарлама аяқталғаннан кейін тыңдаушылар:

- ЕББҚ бар балалармен жұмыс жасауда бейімделу әдістері мен тәсілдерін қолдану;

- жеке білім беру бағыттарын әзірлеу және іске асыру;

- білім беру процесіне қатысушылармен тиімді қарым-қатынас жасау;

- білім беру ұйымында инклюзивті мәдениетті қалыптастыру;

- инклюзивті оқытуды қолдаудың заманауи цифрлық құралдарын пайдалану.

Бағдарламаның практикалық маңыздылығы:

- Білім алушылардың әртүрлі санаттарымен жұмыс істеу үшін педагогтерді нақты құралдармен қамтамасыз етеді.

- ЕББҚ бар балаларды оқыту мен әлеуметтендірудегі кедергілерді еңсеруге ықпал етеді.

- Қол жетімді, қолдау көрсететін және ынталандыратын білім беру ортасын құруға көмектеседі.

- Ұжымның инклюзия саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыруға дайындығын арттырады.

Педагогтердің тәжірибесіне әсері:

- Инклюзия жағдайында оқыту сапасын жақсарту.

- Кәсіби сенімділік деңгейін арттыру және эмоционалды күйзелісті азайту.

- Дау-жанжал жағдайларының санын азайту және ЕББҚ бар балалардың ата-аналарымен өзара әрекеттестікті жақсарту.

- Инклюзивті ортада АКТ қолдану мүмкіндіктерін кеңейту.

5 бөлім. Бағдарламаның құрылымы мен мазмұны

Бағдарлама бірнеше модульдерден тұрады, олардың әрқайсысы мақсаттар мен міндеттерге қол жеткізуге бағытталған нақты тақырыптарды қамтиды:

Модуль 1. Инклюзивті білімге кіріспе

Модульдің мақсаты: инклюзивті білім беру тұжырымдамасын, оның қағидаттары мен нормативтік-құқықтық базасын, базалық ұғымды қамтамасыз ету, сондай-ақ ерекше білім беру қажеттіліктері бар білім алушылардың негізгі

санаттарымен таныстыру.

Модуль міндеттері:

- Тыңдаушыларды инклюзивті білім беру тұжырымдамасымен және қағидаттарымен таныстыру.
- Қазақстан Республикасындағы инклюзияның заңнамалық және нормативтік-құқықтық негізін және халықаралық тәжірибені қарастыру.
- ЕББҚ бар білім алушылардың негізгі санаттарын, олардың ерекшеліктері мен қажеттіліктерін зерделеу.

Күтілетін нәтижелер:

- Тыңдаушылар инклюзивті білім беру тұжырымдамасы мен принциптерін нақты тұжырымдай алады.
- Инклюзия саласындағы негізгі құқықтық құжаттар мен халықаралық стандарттарды түсінеді.
- ЕББҚ бар білім алушылардың санаттарын анықтау және олардың білім беру үдерісіндегі ерекшеліктерін ескереді.

Тақырып 1.1. Инклюзивті білім берудің негізгі ұғымдары мен принциптері

Инклюзивті білім берудің негізгі анықтамалары, мақсаттары мен міндеттері, оның негізгі принциптері (теңдік, қол жетімділік, даралау) қарастырылады. Инклюзияның балалар мен қоғамға пайдасы талданады.

Өзіндік жұмыс:

- Мамандандырылған дереккөздерде инклюзивті білім берудің анықтамасын зерделеу.
- Инклюзияның негізгі принциптері мен мақсаттарын сипаттайтын қысқаша реферат дайындау.

Практикалық жұмыс:

- Инклюзивті білім берудің артықшылықтары мен сын-қатерлері тақырыбында талқылау (кейс-стади) өткізу.
- Инклюзияда нәтижеге жету мектепте сақталуы маңызды принциптердің тізімін жасау.

Тақырып 1.2. ҚР-дағы инклюзияның нормативтік-құқықтық базасы және халықаралық тәжірибе

Инклюзивті білім беруді реттейтін Қазақстан Республикасының заңнамалық актілерін, сондай-ақ халықаралық құжаттарды (БҰҰ мүгедектердің құқықтары туралы конвенциясы, ЮНЕСКО ұсынымдары) зерделеу. Мектептегі инклюзияны ұйымдастыруға нормативтік базаның әсерін талдау.

Өзіндік жұмыс:

- Инклюзивті білім беруге қатысты ҚР негізгі заңдарымен және бұйрықтарымен танысу.
- Ұлттық және халықаралық нормативтік базаға салыстырмалы талдау жасау.

Практикалық жұмыс:

- Нормативтік талаптар негізінде білім беру мекемесінің сыртқы ұйымдармен (психологтар, дәрігерлер, әлеуметтік қызметтер) өзара әрекеттестік схемасын әзірлеу.
- Негізгі заңнамалық актілер бойынша презентация дайындау.

Тақырып 1.3. Ерекше білім беру қажеттіліктері бар білім алушылардың санаттары (ЕББҚ)

ЕББҚ бар білім алушылардың түрлері мен сипаттамалары қарастырылады: көру, есту, тірек-қимыл аппараты бұзылған, аутизм спектрі бұзылған балалар, ПДК, ЗТГБ және т.б. осы балалардың жеке ерекшеліктері мен оқу қажеттіліктері талқыланады.

Өзіндік жұмыс:

- ЕББҚ негізгі категорияларын зерттеу, әр топтың қысқаша сипаттамаларын дайындау.
- ЕББҚ әр түрлі типтегі балалардың типтік білім беру қиындықтарына талдау жүргізу.

Практикалық жұмыс:

- ЕББҚ санатын сипаттайтын карталар жасау және әрқайсысына бейімделу шараларын ұсыну.
- Бір санаттағы педагог пен баланың өзара әрекеттесу жағдайын рөлдік ойын, қолдау жоспарын құру.

Модуль 2. ЕББҚ бар балалардың психологиялық-педагогикалық ерекшеліктері

Модульдің мақсаты: Ерекше білім беру қажеттіліктері бар балалардың психологиялық-педагогикалық сипаттамаларын түсінуді қамтамасыз ету және мотивация мен мінез-құлықты қалыптастырудың тиімді тәсілдерімен таныстыру.

Модуль міндеттері:

- Көру, есту және тірек-қимыл аппараты бұзылған балалардың ерекшеліктерін зерттеу.
- АСБ, ПДК, зияткерлік кемістігі, ЗТГБ бар балалардың психологиялық-

педагогикалық сипаттамаларын қарастыру.

- ЕББҚ бар балаларда оң мотивацияны қалыптастыру және мінез-құлықты түзету әдістерімен танысу.

Күтілетін нәтижелер:

- Тыңдаушылар ЕББҚ бар балалардың әртүрлі топтарының негізгі ерекшеліктері мен қажеттіліктерін сипаттай алады.

- Көру, есту, тірек-қимыл аппараты бұзылған және дамудың басқа да ерекшеліктері бар балалармен жұмыс істеу ерекшеліктерін түсінеді.

- ЕББҚ бар балаларда мотивация мен жағымды мінез-құлықты қалыптастырудың тиімді әдістерін меңгереді.

Тақырып 2.1. Көру, есту, тірек-қимыл аппараты бұзылған балалардың психологиялық-педагогикалық сипаттамасы

Көру, есту және тірек-қимыл аппараты бұзылған балаларды қабылдау, ойлау және мінез-құлық ерекшеліктері қарастырылады. Оқыту мен әлеуметтенудегі кедергілер, оларды жеңу жолдары талданады.

Өзіндік жұмыс:

- Осындай бұзылыстары бар балалардың психологиялық-педагогикалық ерекшеліктерін зерттеу.

- Оқу процесін бейімдеу бойынша қысқаша сипаттама мен ұсынымдар дайындау.

Практикалық жұмыс:

- Бұзылыстардың бір түрі бар балаға білім беру қажеттіліктерінің жеке картасын жасау.

- Баланың ерекшеліктерін ескеретін бейімдеу әдістері мен тапсырмаларын әзірлеу.

Тақырып 2.2. АСБ, ПДК, ЗТГБ, зияткерлік кемістігі бар балалардың ерекшеліктері

Аутизм спектрінің бұзылуы (АСБ), психикалық дамудың кешігуі (ПДК), зияткерлік кемістігі бар және зейін тапшылығы гиперактивтілігінің бұзылуы (ЗТГБ) бар балалардың психологиялық-педагогикалық ерекшеліктері зерттеледі.

Өзіндік жұмыс:

- АСБ, ПДК, ЗТГБ және зияткерлік кемістігі бар балалардың дамуының негізгі белгілері мен ерекшеліктерін талдау.

- Әр санаттың ерекшеліктерінің салыстырмалы кестесін дайындау.

Практикалық жұмыс:

- Аталған топтардың бір баласымен педагогтің өзара әрекеттесу жағдайын ойнау.
- Санаттардың бірі бар баламен түзету-дамыту жұмысының жоспарын әзірлеу.

Тақырып 2.3. Позитивті мотивация мен мінез-құлықты қалыптастыру тәсілдері

ЕББҚ бар балаларда оқуға оң мотивацияны және әлеуметтік қолайлы мінез-құлықты қалыптастыру әдістері мен стратегиялары қарастырылады. Жеке көзқарас, ынталандыру және мінез-құлықты түзету талқыланады.

Өзіндік жұмыс:

- Мотивация мен мінез-құлықты түзетудің заманауи әдістерін зерттеу.
- ЕББҚ бар балаларды оқытудағы мотивацияның маңыздылығы туралы рефлексия дайындау.

Практикалық жұмыс:

- ЕББҚ бар балаға мотивациялық жоспар немесе ынталандыру жүйесін құру.
- Мотивациямен және мінез-құлықпен жұмыс істеу бойынша топтық талқылау және тәжірибе алмасу.

Модуль 3. Білім беру процесін бейімдеу

Модульдің мақсаты: педагогтерді жеке білім беру бағыттарын әзірлеу және іске асыру, оқу бағдарламалары мен материалдарын бейімдеу, сондай-ақ ерекше білім беру қажеттіліктері бар білім алушылардың жетістіктерін бағалау бойынша білімдерімен және дағдыларымен қамтамасыз ету.

Модуль тапсырмалары:

- Жеке білім беру бағытын (ЖББ) әзірлеу принциптері мен кезеңдерін зерделеу.
- ЕББҚ бар балаларға арналған оқу бағдарламалары мен оқу материалдарын бейімдеу әдістерімен танысу.
- ЕББҚ бар білім алушылардың жетістіктерін бағалау және мониторингтеу әдістерін меңгеру.

Күтілетін нәтижелер:

- Педагогтар ЕББҚ бар білім алушылар үшін жеке білім беру бағыттарын әзірлеп, қолдана алады.
- Білім алушылардың ерекшеліктерін ескере отырып, оқу бағдарламалары мен материалдарын бейімдеу дағдыларын меңгеру.
- ЕББҚ бар білім алушылардың жетістіктерін барабар бағалауды жүргізе

білу және білім беру процесін түзету.

Тақырып 3.1. Жеке білім беру бағыты: әзірлеу және іске асыру

Жеке білім беру бағыты ұғымы мен құрылымы, оны әзірлеу кезеңдері, баланың психологиялық-педагогикалық сипаттамаларын ескере отырып жоспарлау және іске асыру ерекшеліктері қарастырылады.

Өзіндік жұмыс:

- Жеке білім беру бағыттарының үлгілерін зерттеу.
- Берілген деректер негізінде ЕББҚ бар нақты білім алушы үшін ЖББ жобасын дайындау.

Практикалық жұмыс:

- Күшті және әлсіз жақтарын анықтау мақсатында ЖББ әзірлеген ұжымдық талқылауды жүргізу.
- ЖББ енгізу және мониторингілеу жоспарын жасау.

Тақырып 3.2. Оқу бағдарламалары мен материалдарын бейімдеу

ЕББҚ бар балалар үшін қолжетімді және тиімді білім беру ортасын құру мақсатында стандартты оқу бағдарламалары мен оқу материалдарын бейімдеу тәсілдері талқыланады.

Өзіндік жұмыс:

- Стандартты оқу бағдарламасын талдау және бейімделу бағыттарын анықтау.
- Таңдалған тақырыпқа бейімделген оқу материалдарын әзірлеу.

Практикалық жұмыс:

- Бейімделген материалдардың презентациясын өткізу, енгізілген өзгерістерді негіздеу.
- Бейімделген материалдарды пайдаланып шағын сабақ ұйымдастырып, оның тиімділігін бағалау.

Тақырып 3.3. ЕББҚ-мен білім алушылардың жетістіктерін бағалау

ЕББҚ бар білім алушылардың табыс пен жетістіктерін бағалау әдістері мен критерийлері, бағалау нәтижелері негізінде білім беру процесін бақылау және түзету ерекшеліктері қарастырылады.

Өзіндік жұмыс:

- ЕББҚ бар балаларға арналған бағалаудың әртүрлі формалары мен әдістерін зерттеу.
- Нақты оқу қызметі үшін бағалау критерийлерін әзірлеу.

Практикалық жұмыс:

- Таңдалған критерий бойынша ЕББҚ бар оқушылардың жетістіктерін модельдік бағалауды жүргізу.
- Нәтижелерді талдау және одан әрі жұмыс бойынша ұсыныстар жасау.

Модуль 4. Инклюзивті білім берудің заманауи әдістері мен технологиялары

Модульдің мақсаты: педагогтарды оқытудың сараланған және әмбебап түрлендіруді қамтамасыз ететін заманауи әдістер мен технологиялармен, сондай-ақ ерекше білім беру қажеттіліктері бар балалармен жұмыс істеу үшін интерактивті және цифрлық ресурстарды қолданумен таныстыру.

Модуль міндеттері:

- Сараланған тәсіл мен әмбебап оқыту түрлендіру принциптерін зерттеу.
- Инклюзивті білім беруде қолданылатын интерактивті технологиялармен және АКТ құралдарымен танысу.
- ЕББҚ бар білім алушыларды қолдау үшін цифрлық ресурстар мен ассистивтік технологияларды пайдалануды игеру.

Күтілетін нәтижелер:

- Педагогтер білім беру процесінде сараланған тәсіл мен әмбебап түрлендіру тиімді қолдана алады.
- ЕББҚ бар балаларды оқытудың белсенділігі мен тиімділігін арттыру үшін интерактивті технологиялар мен АКТ қолдану дағдыларын меңгеру.
- Жеке білім беру қажеттіліктерін қолдау үшін цифрлық ресурстар мен ассистивтік технологияларды қолдана білу.

Тақырып 4.1. Дифференциалды тәсіл және әмбебап оқыту үлгісі

Барлық білім алушылар үшін икемді және қолжетімді білім беру ортасын құруға бағытталған сараланған оқыту мен әмбебап түрлендіру негізгі қағидаттары қарастырылады.

Өзіндік жұмыс:

- Саралап оқыту және әмбебап түрлендіру мысалдарын талдау.
- Әмбебап оқытуды жобалап принциптерін қолдана отырып, сабақ жоспарын құру.

Практикалық жұмыс:

- Оқушылардың әртүрлі топтары үшін сараланған тапсырмаларды пайдалана отырып, шағын сабақ өткізу.
- Қолданылған әдістердің тиімділігін бағалау және кері байланыс алу.

Тақырып 4.2. ЕББҚ бар балалармен жұмыс істеудегі интерактивті технологиялар және АКТ

Оқу процесін жандандыруға және ЕББҚ бар балаларға арналған материалдарды бейімдеуге ықпал ететін заманауи интерактивті технологиялар мен ақпараттық-коммуникациялық технологиялар (АКТ) құралдары зерттелуде.

Өзіндік жұмыс:

- Қол жетімді интерактивті қосымшалар мен инклюзивті оқыту платформаларын зерттеу.
- ЕББҚ бар балалармен сабақ өту үшін АКТ көмегімен презентация немесе бейнематериал дайындау.

Практикалық жұмыс:

- Таңдалған АКТ ресурстарын қолдана отырып, интерактивті сабақты ұйымдастыру.
- Алынған тәжірибені талдап, технологияны қолданудың артықшылықтары мен қиындықтарын атау.

Тақырып 4.3. Сандық ресурстар мен көмекші технологияларды пайдалану

Сандық ресурстар мен көмекші технологиялардың түрлері (мысалы, экраннан оқу бағдарламалары, балама байланыс құрылғылары), оларды таңдау және ерекше қажеттіліктері бар балалардың білім беру процесін қолдау үшін қолдану қарастырылады.

Өзіндік жұмыс:

- Заманауи көмекші технологиялармен, олардың функциялары мен мүмкіндіктерімен танысу.
- Белгілі бір білім беру жағдайында қолданылатын көмекші технологияларға шолу жасау.

Практикалық жұмыс:

- Сабақ үстінде көмекші технологиялармен жұмысты көрсету.
- Технологиялардың білім алушыларда оқу уәждемесі мен нәтижелілігіне әсерін бағалау.

Модуль 5. Пәнаралық өзара әрекеттесу және қолдау

Модульдің мақсаты: педагогтерде инклюзивті орта құру және ерекше білім беру қажеттіліктері бар білім алушыларды қолдау үшін ата-аналармен тиімді пәнаралық өзара әрекеттестік және әріптестік дағдыларын қалыптастыру.

Модуль міндеттері:

- ЕББҚ бар білім алушыларды топтық қолдау модельдерін зерттеу.
- Ата-аналармен кеңесу және өзара әрекеттесу әдістерін меңгеру.
- Білім беру мекемесінде инклюзивті мәдениетті қалыптастыру және педагогтарды қолдау дағдыларын дамыту.

Күтілетін нәтижелер:

- Педагогтер пәнаралық топтарда тиімді жұмыс істей алады.
- ЕББҚ бар білім алушылардың отбасыларымен серіктестік қарым-қатынас дағдыларын меңгереді.
- Инклюзивті ортаны қалыптастыруға және әріптестерді қолдауға ықпал етеді.

Тақырып 5.1. Сүйемелдеудің топтық моделі: педагог, психолог, логопед, ассистент

ЕББҚ-мен бірге оқитын сүйемелдеу тобы мүшелерінің рөлдері мен функциялары, олардың өзара әрекеттесуі мен үйлестіру принциптері қарастырылады.

Өзіндік жұмыс:

- Білім беру мекемелеріндегі пәнаралық топтың жұмыс тәжірибесін талдау.
- Нақты кейсте мамандар тобының өзара әрекеттестік жоспарын дайындау.

Практикалық жұмыс:

- Рөлдер мен міндеттерді бөле отырып, сүйемелдеу тобының отырысын модельдеу.
- Білім алушыны қолдау үшін бірлескен іс-әрекет жоспарын әзірлеу.

Тақырып 5.2. ЕББҚ бар балалардың ата-аналарымен жұмыс: кеңес беру, серіктестік

Ата-аналарға тиімді кеңес беру, сенімді қарым-қатынас орнату және оларды білім беру процесіне тарту әдістері зерттелуде.

Өзіндік жұмыс:

- Баланы қолдау мәселелері бойынша ата-аналармен кеңесу алгоритмін құру.
- Ата-ана құзыреттілігін арттыру әдістерін зерттеу.

Практикалық жұмыс:

- Ата-аналарға кеңес беру бойынша рөлдік ойын өткізу.

- Үйде ЕББҚ бар баланы қолдау бойынша ата-аналарға арналған жадынама әзірлеу.

Тақырып 5.3. Мектепте инклюзивті мәдениетті қалыптастыру және педагогтерді қолдау

Білім беру мекемесінде қолайлы инклюзивті атмосфераны құру, толеранттылықты дамыту және педагогтерді қолдау жолдарын қарастырылады.

Өзіндік жұмыс:

- Мектеп мәдениетін талдау және инклюзияға кедергілерді анықтау.
- Инклюзивті ортаны қалыптастыру бойынша ұсыныстар дайындау.

Практикалық жұмыс:

- Инклюзия мәселелері бойынша әріптестер үшін шағын тренинг немесе ақпараттық іс-шара ұйымдастыру.
- ЕББҚ бар балалармен жұмыс істейтін педагогтарды қолдау жоспарын әзірлеу.

6 бөлім. Оқу процесін ұйымдастыру

Оқу процесінің форматы:

- Теориялық және практикалық бағыттағы модульдік оқыту.
- Ыңғайлы формат: күндізгі, қашықтан немесе аралас.
- Тыңдаушыларды белсенді тарту: тренингтер, кейстер, семинарлар, шағын жобалар.

Бағдарлама көлемі:

- Жалпы еңбек сыйымдылығы: **80 академиялық сағат**
- Дәрістер - 30 сағат;
- Практикалық сабақтар - 22 сағат;
- Өзіндік жұмыс – 24 сағат;
- Қорытынды аттестаттау. Жобаларды қорғау-4 сағат.

Оқыту формалары:

- Дәріс сабақтары (онлайн / офлайн) - негізгі ұғымдар мен нормативтік-құқықтық базаны ұсыну.
- Семинарлар мен практикумдар - кейстерді талдау, жағдайларды модельдеу.
- Сарапшылардың шеберлік сыныптары - инклюзия бойынша жұмыс істейтін практиктер.
- Топтық және жеке жұмыс - тапсырмаларды орындау, ЖББ жобалау.
- Консультациялар мен бақылаулар — материалдарды өз аудиториясына бейімдеуде қолдау.

- Қорытынды аттестаттау — жобаны қорғау / тестілеу.

Нәтижесі: тыңдаушы теорияны және инклюзияны нақты жағдайда жүзеге асырудың практикалық құралдарын игереді.

7 бөлім. Бағдарламаны оқу-әдістемелік қамтамасыз ету

Дидактикалық тәсіл:

Бағдарлама проблемалық - бағдарланған оқытуға, интерактивті әдістемелерге және рефлексивті педагогикаға сүйене отырып, құзыреттілік тәсіл негізінде іске асырылады. Бұл педагогтердің инклюзивті ортада жұмыс істеуі үшін нақты кәсіби дағдыларын қалыптастыруға мүмкіндік береді.

Теориялық материал:

- Инклюзивті білім берудің нормативтік-құқықтық базасы.
- ЕББҚ бар білім алушылардың санаттары және олардың даму ерекшеліктері.
- Заманауи педагогикалық технологиялар (ОӘТ, АКТ, ЖББ).
- Бейімделген бағдарламалар мен нәтижелі инклюзия тәжірибелерінің мысалдары.

Оқу материалын меңгеруге арналған тапсырмалар:

1. Әр түрлі ЕББҚ бар балалармен өзара әрекеттесу жағдайларын талдау.
2. Белгілі бір оқушы үшін жеке білім беру бағытын (ЖББ) әзірлеу.
3. ӘОҮ-ны ескере отырып, сабақтың бейімделген үзіндісін жасау.
4. Топтық жобалар-пәнаралық жұмысты модельдеу.
5. Кәсіби рефлексия күнделігін жүргізу.

Тыңдаушылардың өзін-өзі бағалау критерийлері:

- Инклюзияның теориялық және практикалық аспектілері арасындағы айырмашылықтарды түсіну.
- ЕББҚ бар білім алушының қажеттіліктерін анықтай білу және тәсілдерді бейімдеу.
- ЖББ құрастыру және қолдану мүмкіндігі.
- Өз тәжірибесінде ӘОҮ және сараланған тәсілді қолдану деңгейі.
- Отбасымен және сүйемелдеу мамандарымен ынтымақтастыққа дайындық.

Әдістемелік қамтамасыз ету жұмыс дәптерін, презентациялық материалдарды, нормативтік құжаттарды, әдістемелік ұсыныстарды және практикалық тапсырмалардың үлгілерін қамтиды.

8 бөлім. Оқу нәтижелерін бағалау

Оқыту нәтижелерін бағалау жобаны қорғау, өзіндік жұмыс, тестілеу нысанында жүргізіледі (1-қосымша).

«Инклюзивті білім беру негіздері: теориядан практикаға дейін» бағдарламасы бойынша оқыту нәтижелерін бағалау білім мен дағдыларды бақылаудың практикалық-бағдарланған және рефлексивті формаларына бағытталған пәндік саланың ерекшелігін ескереді.

Тиімді бағалау әдістері:

1. Тыңдаушы портфолиосы
 - Орындалған тапсырмаларды (кейстер, ЖББ, бейімделген материалдар) қамтиды, кәсіби өсу динамикасын көрсетеді.
 - Қалыптасқан құзыреттерді объективті бағалауға мүмкіндік береді.
2. Тәжірибеге бағытталған тапсырма
 - Тыңдаушылар ЕББҚ бар білім алушы үшін жеке білім беру бағытын немесе сабақтың бейімделген үзіндісін әзірлейді.
 - Нақты тәжірибеде қолдану мүмкіндігі, педагогикалық шешімдердің негізділігі бағаланады.
3. Интроспекция және рефлексия
 - Қорытынды рефлексия (жазбаша немесе ауызша): тыңдаушы алған білімі оның кәсіби ойлауы мен көзқарасына қалай әсер еткенін талдайды.
 - Тексеру парақтары мен құзыреттіліктің өзін-өзі бағалау сауалнамалары қолданылады.
4. Тестілеу және шағын-кейс
 - Теориялық білімді тексеру: ұғымдар, нормативтік-құқықтық база, ЕББҚ ерекшеліктері.
 - Шағын кейстерді шешу типтік педагогикалық жағдайларда білімді қолдану қабілетін бағалауға мүмкіндік береді.
5. Жобаларды топтық қорғау
 - Шешімдер презентациясы бар кейс бойынша топтық жұмыс.
 - Бағалау мазмұнды, логиканы, өзектілікті және топтық өзара әрекеттесуді қамтиды.

Бұл тәсіл білімді тексеруге ғана емес, сонымен қатар оны инклюзивті тәжірибеде қолдануға дайындықты бағалауға бағытталған кешенді және объективті бағалауды қамтамасыз етеді.

9 бөлім. Курстан кейінгі сүйемелдеу

«Инклюзивті білім беру негіздері: теориядан практикаға дейін» бағдарламасы бойынша курстан кейінгі сүйемелдеу педагогтарды тұрақты кәсіби қолдауға және алған білімдерін нақты практикада бекітуге бағытталған.

Сүйемелдеу форматы:

- Ұзақ мерзімді өзара әрекеттестік (курс аяқталғаннан кейін 6-8 ай)
- Гибридтік формат - онлайн және офлайн ресурстар
- Жеке және топтық тәсіл

Курстан кейінгі сүйемелдеу нысандары:

1. Мамандардан консультация алу
 - Инклюзия мәселелері бойынша дефектологтармен, психологтармен, әдіскерлермен онлайн-кездесулер
 - Тыңдаушылардың тәжірибесінен кейстерді жеке талдау
2. Әдістемелік вебинарлар мен шеберлік сыныптары
 - ЖББ-ны іске асырудағы, бағдарламаларды бейімдеудегі, ата-аналармен өзара әрекеттестік және т.б. нақты қиындықтарға назар аудара отырып, мерзімді онлайн-кездесу.
3. Педагогтардың кәсіби қауымдастығы (чат/форум)
 - Тәжірибе, үлгілер, табысты тәжірибелер алмасу
 - Әріптестер мен кураторлардан жылдам кері байланыс орнату
4. Кейстерді талдау және бақылау
 - Нақты педагогикалық практикадан күрделі жағдайларды талдау
 - Топтық немесе жеке формат

Сүйемелдеу әдістері:

- Педагогтардың рефлексиясы және өзіндік талдауы (сауалнамалар, бақылау күнделіктері)
- Дағдыларды енгізу мониторингі (портфолио, бақылау, кері байланыс арқылы)

Курстан кейінгі сүйемелдеудің мақсаты - педагогке инклюзивті тәсілдерді сенімді қолдануға көмектесу, оқытуды дараландырудың орнықты тәжірибесін қалыптастыру және күрделі жағдайларда қолдауды қамтамасыз ету.

10 бөлім. Негізгі және қосымша әдебиеттер тізімі

1. «Білім туралы» Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 27 шілдедегі №319-III Заңы.
2. «Қазақстан Республикасындағы мүгедектерді әлеуметтік қорғау туралы Қазақстан Республикасы Заңының жобасы туралы». Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2003 жылғы 31 желтоқсандағы N 1362 Қаулысы
3. «Қазақстан Республикасында 2025 – 2030 жылдарға арналған инклюзивті саясат тұжырымдамасын бекіту туралы». Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2024 жылғы 30 желтоқсандағы № 1143 Қаулысы
4. «Әлеуметтік көмек көрсетудің, оның мөлшерін белгілеудің және мұқтаж азаматтардың жекелеген санаттарының тізбесін айқындаудың үлгілік қағидаларын бекіту туралы». Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2023 жылғы 30 маусымдағы № 523 Қаулысы

5. «Білім беру ұйымдарында психологиялық-педагогикалық сүйемелдеу қызметі қызметінің қағидаларын бекіту туралы». Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2025 жылғы 29 сәуірдегі № 92 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2025 жылғы 30 сәуірде № 36047 болып тіркелді.

6. «Қазақстан Республикасында жоғары білім мен ғылымды дамытудың 2023 – 2029 жылдарға арналған тұжырымдамасын бекіту туралы». Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2023 жылғы 28 наурыздағы № 248 қаулысы.

7. «Қазақстан Республикасындағы бала құқықтары туралы». Қазақстан Республикасының 2002 жылғы 8 тамыздағы №345 Заңы.

8. «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы №348 бұйрығы

9. «Жалпы білім беретін пәндер бойынша үлгілік оқу бағдарламаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2020 жылғы 16 қыркүйектегі № 399 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2022 жылғы 23 қыркүйекте № 29767 болып тіркелді.

10. «Педагогтерді аттестаттаудан өткізу қағидалары мен шарттарын бекіту туралы. Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2016 жылғы 27 қаңтардағы № 83 бұйрығы». Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2016 жылғы 29 ақпанда № 13317 болып тіркелді.

11. «2023-2029 жылдарға арналған цифрлық трансформация, ақпараттық - коммуникациялық технологиялар және киберқауіпсіздік саласын дамыту тұжырымдамасын бекіту туралы». Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2023 жылғы 28 наурыздағы № 269 қаулысы

12. «Қазақстан Республикасының мектепке дейінгі, орта, техникалық және кәсіптік білім беруді дамытудың 2023–2029 жылдарға арналған тұжырымдамасын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2023 жылғы 28 наурыздағы № 249 қаулысы.

13. «Ақпараттандыру туралы» Қазақстан Республикасының 2015 жылғы 24 қарашадағы № 418-V ҚРЗ Заңы

14. «Педагогтердің біліктілігін арттыру курстарының білім беру бағдарламаларын әзірлеу, келісу және бекіту қағидаларын бекіту туралы». Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2020 жылғы 4 мамырдағы № 175 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 5 мамырда № 20567 болып тіркелді.

15. «Педагогтердің біліктілігін арттыру курстарын ұйымдастыру және жүргізу, сондай-ақ педагогтің қызметін курстан кейінгі қолдау қағидаларын бекіту туралы». Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2016 жылғы 28 қаңтардағы № 95 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2016 жылы 9 наурызда № 13420 болып тіркелді.

Негізгі әдебиеттер тізімі:

1. Назарбаев, Н.А. «Инклюзивті білім: теория және практика» — Алматы, 2020.
2. Кожаметова, А.К. «Инклюзивті оқытудың психологиялық-педагогикалық негіздері» — Нур-Султан, 2021.
3. Ермекбаева, Г.Т. «Ерекше білім беру қажеттіліктері бар балалармен жұмыс істеудің заманауи әдістері» — Алматы, 2019.
4. Сағындықова, Д.А. «ЕББҚ бар балаларға арналған білім беру бағдарламаларын бейімдеу» — Алматы, 2022.
5. Бекмухамедова, Л.С. «Инклюзивті білім берудегі көмекші технологиялар» — Нур-Султан, 2023.
6. Волкова, Т.В. «Инклюзивті білім: теория және практика» — Москва, 2021.
7. Иванова, С.А. «Инклюзивті оқытудың психологиялық-педагогикалық негіздері» — Санкт-Петербург, 2019.
8. Козлова, Н.Н. «Ерекше білім беру қажеттіліктері бар балалармен жұмыс істеу әдістері» — Москва, 2020.
9. Смирнов, А.В. «Мүмкіндігі шектеулі білім алушыларға арналған білім беру бағдарламаларын бейімдеу» — Казань, 2022.
10. Петрова, Е.М. «Инклюзивті білім беруде көмекші технологияларды қолдану» — Москва, 2023.

Қосымша әдебиеттер тізімі:

11. Абдрахманова, Ж.М. «Ерекше білім беру қажеттіліктері бар балалардың психологиясы мен педагогикасы» — Алматы, 2019.
12. Тлеубаева, Р.К. «Инклюзивті білім берудегі түзету және бейімдеу әдістері» — Нур-Султан, 2021.
13. Кайратова, А.Д. «Ерекше білім беру қажеттіліктері бар балаларды оқытудағы инновациялық технологиялар» — Алматы, 2020.
14. Мухамеджанова, С.Т. «Білім беру ортасында толеранттылық пен инклюзивті мәдениетті тәрбиелеу» — Алматы, 2022.
15. Айтжанова, Г.Б. «Ерекше білім беру қажеттіліктері бар балалардың ата-аналарымен жұмыс» — Нур-Султан, 2023.
16. Орлова, И.Г. «Мүмкіндігі шектеулі балалардың психологиясы мен педагогикасы» — Москва, 2018.
17. Захарова, Л.Д. «Мүмкіндігі шектеулі оқушыларды түзету және дамытудағы заманауи тәсілдер» — Санкт-Петербург, 2020.
18. Миронова, В.В. «Инклюзивті білім берудегі инновациялық технологиялар» — Москва, 2021.
19. Белова, А.Н. «Білім беру ортасында толеранттылыққа тәрбиелеу» —

Москва, 2022.

20. Крылова, О.В. «Мүмкіндігі шектеулі балалардың ата-аналарымен жұмыс» — Санкт-Петербург, 2019.

*Білім беру бағдарламасына 1-қосымша
«Инклюзивті білім беру негіздері:
теориядан практикаға дейін»*

Қорытынды жұмыстарды бағалау критерийлері:

Өзіндік жұмысты бағалау критерийлері:

Курстың даму деңгейін анықтау үшін келесі параметрлер қолданылады:

- 1) оқытылатын модуль бойынша оқу материалының мазмұнын игеру;
- 2) зерттелетін материалды практикалық қолдану;
- 3) ақпаратты талдау және синтездеу;
- 5) қорытынды жасай білу.

Тыңдаушылардың өзіндік жұмысты орындау бойынша білімдерін бағалау балдарды бес балдық жүйеге ауыстыру арқылы жүзеге асырылады:

- 1) «Өте жақсы»: 9-10 балл (85-100%);
- 2) «Жақсы»: 7-8 балл (75-84%);
- 3) «Қанағаттанарлық»: 5-6 балл (50 - 74%).

Тестілеуді бағалау критерийлері

№	Модульдердің атауы	Сағат саны	Сұрақтар саны
1.	Модуль 1. Инклюзивті білімге кіріспе	12	10
2.	Модуль 2. ЕББҚ бар балалардың психологиялық-педагогикалық ерекшеліктері	18	10
3.	Модуль 3. Білім беру процесін бейімдеу	18	10
4	Модуль 4. Инклюзивті білім берудің заманауи әдістері мен технологиялары	18	10
5	Модуль 5. Пәнаралық өзара әрекеттесу және қолдау	10	10
6	Қорытынды тестілеу, жобаны қорғау	4	
	Барлығы	80	50

Балдарды бағаға ауыстыру шкаласы

баға	Орындалу шегі %	балл
5	90-100%	29-35
4	75-89%	23-28
3	50-74%	15-22
2	50% кем	20 баллдан төмен